

سازمان

اتحاد فدائیان کمونیست

تسلیت به مناسبت درگذشت پرویز قلیچ‌خانی

شنبه دوم خرداد ۱۴۰۵، (۲۳ می ۲۰۲۶) پرویز قلیچ‌خانی کاپیتان پیشین تیم ملی فوتبال ایران و از فعالین شناخته‌شده چپ پس از یک دوره بیماری در بیمارستانی در حومه پاریس در سن ۸۱ سالگی درگذشت. انسانی که تا آخرین لحظات زیست خود، خط پیوندش را با جامعه و آرمان‌های برابری خواهانه حفظ کرد و در آخرین تصمیمش نیز با اهدای پیکر خود به مراکز علمی، بر نگاه اشتراکی و انسانی‌اش به زندگی صحنه گذاشت.

قلیچ‌خانی فوتبال را از محله‌های کارگری و زمین‌های خاک‌آلود جنوب تهران، در خانواده‌ای برآمده از کار و فقر آغاز کرد. این خاستگاه طبقاتی، تا پایان عمر به قطب‌نمای اخلاقی و اجتماعی او تبدیل شد. استعداد ناب او در زمین، وی را به کاپیتانی تیم ملی، سه قهرمانی پیاپی در آسیا، مدال بازی‌های آسیایی و عنوان بهترین بازیکن قاره رساند. کارنامه او با ۶۶ بازی ملی و ۱۴ گل ماندگار گره خورده است؛ که در این میان، ضربه تاریخی سال ۱۹۶۸ در امجدیه مقابل تیم اسرائیل، فراتر از یک موفقیت ورزشی، به مظهر غرور اجتماعی و تجلی وجدان بیدار جمعی در آن برهه تبدیل شد. او در دوران شکل‌گیری بنیادهای ورزش تجاری، تن به منطق سلبریتی‌سازی نداد و مستطیل سبز را به میدان دفاع از حقوق زحمت‌کشان و تجسم ایستادگی تبدیل ساخت. همین موضع منتقد و سازش‌ناپذیر، سبب شد که در دوران اوج شهرت، بارها زیر فشار، بازجویی و آزار ساواک قرار گیرد.

پرویز قلیچ‌خانی از معدود چهره‌هایی بود که با تغییر دوران و وقوع انقلاب، مسیر خود را گم نکرد. او با مرزبندی صریح در برابر ارتجاع و حکومت جدید، راه سخت‌مسیر تبعید را پیش پایش گذاشت، اما هرگز به انزوا، ناامیدی یا معامله بر سر اصولش تن نداد. تبعید او را از فوتبال حرفه‌ای جدا کرد، اما به محرکی برای یک پایداری عمیق‌تر در عرصه‌ای نو بدل شد. پایه‌گذاری و مدیریت ۲۳ ساله مجله سیاسی و فرهنگی «آرش» در پاریس (از ۱۹۹۱ تا ۲۰۱۴)، گواهی بر این پایداری است. «آرش» زیر نظر او به سنگری برای حفظ صدای مستقل روشنفکری، آزادی‌خواهی و چپ تبدیل شد؛ تریبونی وسیع که صدها نویسنده، پژوهشگر و فعال آزادی‌خواه و سوسیالیست در آن قلم زدند.

او الگویی ماندگار از یک انسان متعهد را به نمایش گذاشت؛ مردی که اعتبار و اصالت خود را از وفاداری به طبقه کارگر و توده‌های مردم تحت ستم و استثمار می‌گرفت، و چنانچه خود بارها می‌گفت آموخته بود که مانند جهان‌پهلوان تختی، افق دیدش را به زمانه خود محدود نکند و تاریخ را بنگرد. درگذشت پرویز قلیچ‌خانی فقدان عمیق برای جنبش آزادی‌خواهی و سوسیالیستی ایران است. این ضایعه را به همسر و همراه همیشگی‌اش نجمه موسوی، فرزندان او و تمامی انسان‌های آزادی‌خواه و برابری‌طلب تسلیت می‌گوییم. یاد او همواره در حافظه جمعی ما زنده خواهد ماند.

سازمان اتحاد فدائیان کمونیست

۳ خرداد ۱۴۰۵

۲۴ می ۲۰۲۶

سازمان اتحاد فدائیان کمونیست

<https://fedayi.org>

webmaster@fedayi.org